

بررسی رابطه تشریحی سینوس ساژیتال فوقانی و سوچور ساژیتال

کریم حدادیان^۱ (M.D)، بشیر نازپرور^۲ (M.D)، محمد صمدیان^{۱*} (M.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی، مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی لقمان حکیم، بخش جراحی

مغز و اعصاب.

۲- مرکز پزشکی قانونی تهران، بخش تشریح.

چکیده

سابقه و هدف: مشخص نمودن محل سینوس ساژیتال جهت سهولت عمل جراحی و پیشگیری از عوارض احتمالی در جراحی‌های ناحیه سینوس ساژیتال مهم می‌باشد. از گذشته، سوچور ساژیتال به عنوان یک راهنمای تشریحی در مشخص نمودن قسمت میانی سینوس ساژیتال استفاده می‌شده است. جهت مشخص نمودن رابطه سوچور ساژیتال با سینوس ساژیتال فوقانی این مطالعه انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک مطالعه توصیفی - تحلیلی بود. در این مطالعه، پنجاه جسد انسان بزرگسال از نظر رابطه بین سوچور ساژیتال و سینوس ساژیتال فوقانی تشریح شدند. طی این مطالعه طول سوچور ساژیتال، عرض سوچور و عرض سینوس ساژیتال فوقانی در سه نقطه ابتدا، وسط و انتهای سوچور اندازه‌گیری شد. سپس رابطه سوچور ساژیتال با سینوس ساژیتال فوقانی در سه نقطه مذکور بررسی گردید؛ همچنین سینوس عرضی غالب نیز در این مطالعه بررسی و نتایج فوق براساس روش‌های آماری، تحلیل شد.

نتایج: یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که در اکثر موارد، سینوس ساژیتال فوقانی در مقایسه با سوچور ساژیتال به طرف راست منحرف می‌شود؛ به طوری که در نقطه برگما در ۵۴ درصد، در نقطه لامبدا و نقطه وسط بین لامبدا و برگما در ۶۴ درصد موارد سینوس به طرف راست منحرف می‌شود. اندازه این انحراف به طور متوسط ۳/۵ میلی‌متر در نقطه برگما، ۴/۵ میلی‌متر در نقطه وسط و ۶ میلی‌متر در نقطه لامبدا بود. تفاوت جنسی در یافته‌های این تحقیق دیده نشده است. در ۷۶ درصد موارد سینوس عرضی راست غالب بود.

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های فوق در اکثر موارد سینوس ساژیتال نسبت به سوچور ساژیتال در طرف راست قرار دارد. اطلاعات فوق می‌تواند به جراح مغز و اعصاب در مورد رابطه بین سینوس ساژیتال فوقانی و مشخصات سطحی جمجمه در مشخص نمودن محل سینوس ساژیتال فوقانی در طی اعمال جراحی کمک کند.

کلمات کلیدی: سوچور ساژیتال، سینوس ساژیتال فوقانی، تشریح.

مقدمه

تصاویر عکس برداری شده شامل: گرافی ساده، توموگرافی کامپیوتری (CT) و... و نشان‌گرهای پوستی و استخوانی استفاده می‌شود. جراحان اعصاب، جهت مشخص نمودن محل ضایعه یا آناتومی سیستم عصبی مرکزی شامل بافت مغز، عروق مغزی، سینوس‌های وریدی و... و همچنین جهت مشخص نمودن محل

برای هر نوع عمل جراحی، دانستن آناتومی محل عمل جراحی از کلیدهای اصلی موفقیت جراح می‌باشد. در اعمال جراحی مغز و اعصاب نیز دانستن محل آناتومی ضایعه مهم می‌باشد. جهت رسیدن به ضایعه مورد نظر در جراحی، از